

Tuuli Petäjä-Sirén

11.02.2019

OS-medaljören Tuuli Petäjä-Siréns sikte är inställt på Tokyo 2020. Den trefaldiga OS-deltagaren har sett och upplevt mycket under sin karriär, men hur började allt, hurdan är en tävlingsseglares olympiad och vad önskar sig Östersjöprojektets ambassadör att vi ska göra för naturen?

OS-medaljören med Östersjön som arbetsplats

Brädseglaren Tuuli Petäjä-Sirén har ett annorlunda år bakom sig. I stället för hård träning och segling har hon under vintern haft fokus på sitt yrke som arkitekt och på sin graviditet, och från och med maj på den nya familjemedlemmen. Trots det är projektet Tokyo 2020 och träningen hela tiden en del av vardagen, även om det blev över sex månaders paus från seglingen.

- När jag i somras fick återgå till seglingen var mitt leende ansikte värt ett gott skratt. Lyckligtvis ligger ju Östersjön alldeles här bredvid, så jag kunde snabbt ta mig till havet och träna för mig själv, skrattar Tuuli Petäjä-Sirén.

Den erfarna tävlingsseglaren förbereder sig för sitt fjärde OS. Moderskapsledigheten blev kort eftersom den första utmaningen mot sommar-OS i Tokyo ägde rum redan i början av augusti. Tuuli deltog i seglings-VM i Danmark, där 11 nationsplatser till Tokyo delades ut i hennes klass, RS:X.

Nationsplatsen bekräftades inte ännu i Danmark och Tuuli landade slutligen på plats 47 i sin klass. Även om förberedelserna inför tävlingen blev väldigt korta är tävlingsseglaren nöjd att hon begav sig till tävlingsvattnen redan i augusti.

- Det var riktigt kul att tävla igen och jag är nöjd över mitt beslut att delta, även om det inte blev en OS-plats ännu. Veckan innehöll även framgångar, och jag hittade tillbaka till den underbara känslan som är orsaken till varför jag gör detta! Nu fortsätter träningen

mot OS-platserna.

Från jolleklasser till OS-klassen RS:X

Hela familjen var på plats i Danmark: maken Ville samt barnen, 4-åriga Isla och den färskaste familjemedlemmen Aava. Förutom att följa tävlingar har familjens barn fått komma ut på havet redan i tidig ålder – familjens minsting var på sin första sommarsegelats bara ett par månader gammal. Även Tuuli själv har varit på sjön sedan tidig ålder.

– Jag har spenderat alla mina barndomssomrar på föräldrarnas båt seglandes i Finska vikens skärgård. Premiärsegelatsen gjorde jag redan som ettåring, berättar Tuuli.

Även seglingshobbyn inledde hon ovanligt tidigt, redan som 5-åring deltog hon i en optimistjollekurs tillsammans med sin äldre syster som också började segla då. Som 8-åring började hon tävla och tävlade med optimistjolle fram tills hon var 15 år. Tävlingserfarenhet samlade hon på sig både från finska tävlingar under somrarna samt VM-, EM- och DM-tävlingarna.

Från optimistjolle flyttade Tuuli över till tvåmansklassen 420 med sin tävlingssyster från optimistjolleklassen, Matilda Ajanko. Efter ett par år gick de vidare till 470-klassen och Petäjä-Siréns tävlingspartner byttes ut ett par gånger under tiden hon seglade i den här klassen.

Drömmen om en elitidrottskarriär föddes på idrottsgymnasiet Mäkelänrinne, men det dröjde innan hon tog tanken vidare. Efter gymnasiet hann Tuuli ett par år med arkitektstudier innan hon beslöt sig för att satsa på sin dröm om elitidrottskarriär en gång till.

– Jag började surfa och bekanta mig med brädsegling på hemmavattnen. Samtidigt prövade även min seglingspartner Matilda på brädsegling, och vi beslöt oss för att verkligen satsa på detta och åkte till Spanien över vintern för att träna.

Så åkte duon till spanska Cádiz för att samla på sig erfarenhet i brädsegling. Under den här resan träffade Tuuli även brädseglaren Curro Manchón, som senare blev finskans tränare.

- Under Spanienresan började detta utformas till elitidrott. Där träffade jag även många andra brädseglare, som senare blev tuffa tävlingssysstrar, och så förstås Curro. Med honom hade vi det gemensamma projektet London 2012, och nu heter projektet Tokyo 2020, ler Tuuli.

Östersjön är ett hav som återhämtar sig långsamt och dåligt, och vars välmående vi alla bör satsa på.

Fyra års cykler

OS är ett tydligt huvudmål i brädsegling. Både träningen och tävlingarna planeras i fyra års cykler omkring OS.

Sommar-OS i Peking 2008 var Tuulis första OS. Då placerade hon sig på plats 16 i brädseglingsklassen RS:X. År 2011 säkrade hon sin plats till sommar-OS i London under VM-regattan i Perth, Australien. OS-året 2012 började fint med en tredje plats i EM på Madeira, och därmed en första mästerskapsmedalj i RS:X-klassen. Årets höjdpunkt var silvermedaljen från OS i London. I januari året därpå valdes Tuuli dessutom till Årets idrottare.

- Cyklerna på fyra år har medfört att jag vissa år har kunnat fokusera mer på till exempel studier eller karriären, och sedan zooma tillbaka på idrotten. Det är inte möjligt i alla grenar, så jag är väldigt lyckligt lottad gällande denna möjlighet, berättar Tuuli.

Motsatsernas OS

Efter OS i London hägrade sommar-OS i Rio fyra år fram i tiden, där Tuuli under invigningen agerade Finlands fanbärare. Slutresultatet i Rios regatta var tionde plats.

Innan OS spenderade Petäjä-Sirén inte mycket tid på de kommande tävlingsvattnen, bortsett från förtävlingarna. Under OS stannade även familjen hemma.

– Rio lyckades inte få en speciell plats i mitt hjärta. Under OS pratade man väldigt mycket om det förorenade vattnet och Rios övriga risker, såsom kriminalitet, och därför bestämde jag mig redan i ett tidigt skede att lämna familjen hemma.

Eftersom diskussionerna allt mer handlade om just riskerna i Rio, fick den mentala förberedelsen mer fokus.

– Vattnet var alldeles fruktansvärt smutsigt där, men förhållandena var ju naturligtvis exakt likadana för mina medtävlare. Under tävlingen kan man inte älta dessa saker för mycket. Man måste bara förbereda sig så gott det går, ta reda på de eventuella riskerna och sedan fokusera på själva tävlingen, konstaterar Tuuli.

Samma höst, direkt efter OS i Rio, åkte hon för första gången till Tokyo för att bekanta sig med tävlingsvattnen inför OS 2020. OS-regattan seglas där 2020, ungefär en timmes resa från Tokyo, i Enoshima. Nu har hon hunnit besöka de kommande OS-vattnen redan två gånger.

Kontrasten mellan de två OS-städerna är stor: i Tokyo är vattnet rent och nästintill skräpfritt, dessutom har Tokyo ofta rankats som den säkraste staden i världen.

– Jag har redan nu en härligt positiv känsla om Tokyo. Det är roligt att segla där, och jag tror att Tokyo 2020 kommer att vara en väldigt bra grej, ler Tuuli.

Innovationerna för Östersjön och miljön kan vara såväl stora som små. Båda behövs. Ingen kan veta när någon kommer på en idé som förändrar hela naturskyddet.

Alla gärningar räknas

Tuuli anser att diskussionen kring havens tillstånd, som uppstod under OS i Rio, allmänt är en bra sak. För oss i Finland vore det dock betydligt viktigare att vända våra blickar mot tillståndet i vårt egna Östersjön i stället för att fokusera på vattnen i Rio.

– Det finns flera saker som gått framåt under årens lopp, såsom rening av avloppsvatten, men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Östersjön är ett hav som återhämtar sig långsamt och dåligt, och vars välmående vi alla bör satsa på.

Östersjön är på många sätt en väldigt viktig plats för Tuuli. Förutom att hon spenderat sina barndomssomrar vid havet och bott alldeles intill havet i 30 år, är det också en plats för hennes fritidsintresse och sedan flera år tillbaka även en arbetsplats. På somrarna tränar hon på Östersjön nästan dagligen, och spenderar dessutom tid där exempelvis seglandes med sin familj.

– Jag önskar att människorna skulle spendera ännu mer tid i vår vackra skärgård. Får man doppa tårna i havet och ser det unika i vår skärgård kommer man garanterat att förbinda sig till att göra bättre val för naturen.

Tuuli anser att konsumenterna numera kan påverka mycket med sina egna gärningar. Även om konsumtionen ökar, växer

även möjligheterna att påverka. Det enklaste sättet att påverka är genom de vardagliga valen: genom att se till att både soporna och sommarstugans avloppsvatten hamnar dit de hör hemma.

Själv beaktar Tuuli miljön på många sätt. En av de största förändringarna hon märker i sitt eget beteende är matsvinnets minskning tack vare välgjord planering. Dessutom bor familjen i ett stockhus, och materialvalet grundades på just dess ekologiska egenskaper. Familjen drömmer också om att köpa en elbil.

– Det är endast små saker en enskild människa kan göra, men det värsta vi kan göra är att låta bli att använda vår egen insats, säger Tuuli.

Tillsammans med Ålandsbanken för ett renare Östersjön

I somras offentliggjordes Ålandsbankens samarbete med Tuuli. Brädseglaren beskriver samarbetet som en fullträff.

– Det här känns som en väldigt naturlig kombination. Det är fantastiskt att ha en samarbetspartner som jag genuint delar intresset med – ett renare och friskare Östersjön. Dessutom är Ålandsbanken en kundcentrerad och ansvarstagande bank, och dessa är egenskaper som även passar mig.

Tuuli berättar, att hon för några år sedan såg Ålandsbankens affärsområdeschef för Finland, Anne-Maria Salenius, berätta om Ålandsbankens arbete för Östersjön. Redan då tänkte Tuuli att det skulle vara fint att delta i ett liknande projekt. Hon kände inte till Ålandsbankens verksamhet desto närmare då, men inspirerades av Anne-Marias tal.

I och med samarbetet är Tuuli numera ambassadör för Ålandsbankens Östersjöprojekt, och hon ser framemot att konkret kunna främja Östersjöns välmående tack vare samarbetet. Hon följer även entusiastiskt med i utvecklingen av innovationer som förbättrar Östersjöns tillstånd. Finansiering av innovationerna är ett av Östersjöprojektets huvudsyften.

– Innovationerna för Östersjön och miljön kan vara såväl stora som små. Båda behövs. Ingen kan veta när någon kommer på en idé som förändrar hela naturskyddet. Att stödja

innovationerna är en väldigt viktig del av miljöarbetet, säger Tuuli och fortsätter:

– Bankerna har mycket inflytande och det är fint att Ålandsbanken har insett att de kan använda sitt inflytande för naturens väl.

OS-medaljören med Östersjön som arbetsplats.

Tuuli Petäjä-Sirén

Tredje generationens arkitekt

Förutom brädsegling och hemmet syns Petäjä-Siréns miljötänk även i hennes andra arbete som arkitekt. Tredje generationens arkitekt ser byggindustrin som en viktig bransch vars gärningar kan påverka vår miljö.

– En arkitekt har en bra möjlighet att påverka miljöfrågor. Ekologiskt byggande är en viktig sak för mig, därtill är jag speciellt intresserad av bostadsbygge.

I vintras hann Tuuli komma bra igång med arbetet som arkitekt hos Honkarakenne, men

nu har fokuset återigen flyttats tillbaka till idrotten och Tokyo 2020-projektet. Efter att OS-idrottaren kommer till slutet av sin idrottskarriär väntar yrket som arkitekt återigen på henne. Att tänka på det är dock inte aktuellt ännu.

– Jag tänker göra det här så länge det är roligt. Känslan i brädsegling är så fantastisk, och jag njuter också av den dagliga träningen. Åldern kommer inte direkt emot i brädsegling, inte heller i yrket som arkitekt. Ännu finns det tid för både och.

Via Italien till Tokyo

Tuuli berättar att hon tidigare förutspådde sin karriär som elitidrottare att fortsätta fram till 2012. Det har dock överskridits med många år, så hon undviker att göra liknande uppskattningar och fokuserar på att avancera i sin karriär i de bekanta cyklerna på fyra år. Nu är blicken strikt riktad mot Tokyo.

Nästa större etapp längs vägen mot Tokyo är VM-tävlingarna på Gardasjön i Italien i september 2019. Där kommer nio nationsplatser till OS att delas ut. Innan utmaningen i Garda utlovas några internationella tävlingar samt EM-tävlingar på Mallorca. Vinterns läger går till Cádiz i Spanien, där hon får segla under sin tränares, Curro Manchons, ledning.

För tillfället är situationen i RS:X-klassen den, att en eventuell nationsplats för Finland går till Tuuli. Hon har ännu ingen klar utmanare i sin klass, men de kommande åren visar hur de finska tävlingssystrarna utvecklas. Och det är också möjligt att efterföljaren till OS-medaljören slutligen hittas i den egna familjen – dock inte ännu till OS i Tokyo.

– Barnens namn har ju vissa kopplingar till havet, och Isla har redan fått provsegla optimistjolle. Men vi får se, kanske blir de intresserade av något helt annat, eller så kanske vi får ännu en fjärde generations arkitekt, skrattar Tuuli.

Artikel från Ålandsbanking nr 2/2018 (publicerad 11.02.2019)

Text: Lotta Lybäck / Foto: Jetro Stavén